

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

de aprobare a conținutului educativ și a standardelor de calitate pentru serviciile de educație timpurie antepreșcolară

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată și al art.27 alin2 din Legea educației naționale nr.1/2011, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre:

Art.1. Se aprobă Conținutul educativ pentru educația timpurie antepreșcolară, prevăzut în anexa 1, care este parte integrantă a prezentei hotărâri.

Art.2. Se aprobă Standardele de calitate pentru educația timpurie antepreșcolară, prevăzute în anexa 2, care este parte integrantă a prezentei hotărâri.

PRIM- MINISTRU,

VICTOR-VIOREL PONTA

NOTĂ FUNDAMENTARE

S1	Secțiunea 1: Titlul proiectului de act normativ: HOTĂRÂRE pentru aprobarea conținutului educativ și a standardelor de calitate pentru serviciile de educație timpurie antepreșcolară
S2	Secțiunea a 2-a: Motivul emiterii actului normativ
1	Descrierea situației actuale Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, art. 23 alin.(1) lit.a), stabilește faptul că sistemul național de învățământ preuniversitar cuprinde nivelul educației timpurii (0—6 ani), formată din nivelul antepreșcolar (0—3 ani) și învățământul preșcolar (3—6 ani), care cuprinde grupa mică, grupa mijlocie și grupa mare. De asemenea, art. 27 lit (2) din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, prevede că “organizarea unităților de educație timpurie antepreșcolară, conținutul educativ, standardele de calitate și metodologia de organizare ale acestora se stabilesc prin hotărâre a Guvernului, inițiată de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului” Așadar, conform Legii educației naționale nr.1/2011, cu modificările și completările ulterioare, copiii pot fi înscriși în învățământul preșcolar la vârsta de 3 ani, iar pentru copiii sub 3 ani există posibilitatea înscrierii acestora în unități de educație timpurie antepreșcolară. În acest context, educația timpurie este crucială pentru dezvoltarea și educația ulterioară a copilului și se realizează prin folosirea unei metodologii și a unui curriculum adecvate, precum și a unor standarde de calitate care necesită o abordare integrată a nevoilor și intereselor copilului, în strânsă colaborare cu familia și serviciile de sănătate și protecție a copilului. Prin politicile sale educaționale promovate și prin alocarea resurselor financiare necesare, Guvernul României și-a propus să asigure, în mod efectiv, accesul egal și sporit la educație al tuturor cetățenilor țării, indiferent de apartenența socială, etnică, de gen, confesiune, zonă de rezidență. Totodată, dezvoltarea capitalului uman și creșterea competitivității prin formare inițială și continuă, pentru o piață a muncii flexibilă și globalizată, reprezintă obiective majore ale programului de guvernare. O caracteristică a sistemului existent de educație timpurie din România este aceea că, datorită lipsei de până acum a legislației privind educația copiilor de la 0 la 3 ani, un număr de creșe/grădinițe cu creșe, centre de zi etc. s-au dezvoltat fără o structură organizatorică reglementată sau fără standarde educaționale clare. Există o diversitate de instituții pentru educație timpurie, după cum urmează: <ul style="list-style-type: none"> • Centre de zi pentru copii sub 6 ani aflați în situație de risc, coordonate de Direcția Județeană de Asistență Socială și Protecție a Copilului; • Centre de zi sau grădinițe particulare pentru copiii sub 6 ani, aprobate de Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar (ARACIP), care oferă exemple de bună practică în domeniu; • Grădinițe cu creșă pentru copiii din aceeași grupă de vârstă ca și cei din centrele de zi (sub 6 ani); • Grădinițe pentru copiii de la 3 la 6/7 ani. Acestea sunt finanțate de consiliile locale și sunt coordonate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului; • Creșe pentru copiii de la 4 luni la 3 ani, care primesc copii și peste 3 ani. Acestea sunt finanțate și coordonate de consiliile locale, fără o supervizare din punct de vedere profesional și fără standarde educaționale sau de alt tip. Serviciile pentru copiii cu vârste între 0 și 3 ani sunt furnizate prin sistemul creșelor, care oferă câteva forme de îngrijire medicală fără nici o componentă de educație timpurie. În trecut, creșele au fost în

	<p>responsabilitatea Ministerului Sănătății, în schimb, din 2002, Ministerul Sănătății nu a mai avut atribuții în acest sens și creșele au fost lăsate fără nici o identitate formală și fără sprijin guvernamental. În prezent, creșele sunt finanțate de autoritățile administrației publice locale. Totodată, adesea, în cazul în care creșa este cuplată cu o grădiniță (funcționează în aceeași incintă) directorul grădiniței este responsabil de calitatea îngrijirii furnizate în creșă.</p> <p>Studiul “Educația Timpurie în România”, elaborat în anul 2004 cu sprijinul UNICEF, arată că la nivelul țării existau 287 de creșe cu aproximativ 11,000 de copii (înainte de 1989 erau 902 creșe cu 90,000 de copii). De asemenea, studiul arată că marea majoritate a părinților care își trimit copiii la creșă sunt părinți care lucrează și nu pot sau nu intenționează să-și părăsească serviciul pentru concediul de maternitate/paternitate pentru îngrijirea copilului până la 2 ani (numai 8 % dintre tații copiilor din creșe sunt neangajați și 4% dintre mame sunt neangajate/casnice)</p> <p>În același studiu este evidențiat și faptul că nu există un organism reglator responsabil în problema creșelor și, de aceea, responsabilitatea administrativă rămâne în grija autorităților locale. În acest context, sistemul anterior care furniza numai servicii de supraveghere și sprijin medical predomină încă, iar aspectele care țin de educație și de îngrijirea psihologică a copiilor nu sunt îndreptate către acei copii care frecventează aceste instituții.</p> <p>Un alt aspect pe care studiul “Educația Timpurie în România” îl analizează este și acela al formării continue a personalului din creșe. Datele din analiza prezentată arată că:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nu există un sistem de formare continuă a personalului, care este alcătuit în principal din lucrători în domeniul sănătății; • 42% din personalul creșelor se înscrie în categoria îngrijitorilor primari (infirmiere), cărora le lipsește calificarea profesională; • 32.5% din personalul creșelor este compus din surori și 97% din creșe sunt conduse de acestea, iar restul de 3% dintre manageri este compus din medici; • procentul personalului calificat pentru educație timpurie este în jur de 4%; • 50% din personalul creșelor nu a participat la nici un program de formare continuă sau pentru îmbunătățirea cunoștințelor, iar cealaltă jumătate a parcurs variate programe de formare numai în domeniul sănătății sau pe probleme înrudite. <p>Pentru punerea în aplicare a prevederilor Legii educației naționale nr.1/2011, precum și pentru încurajarea participării copiilor la educația timpurie antepreșcolară în vederea atingerii țintei europene de 95% rată de participare a copiilor preșcolari la servicii de educație până în 2020 este necesară elaborarea conținutului educativ și a standardelor de calitate pentru serviciile de educație timpurie antepreșcolară.</p>
2	<p>Schimbări preconizate</p> <p>a) Scopul prezentei hotărâri a Guvernului este aprobarea conținutului educativ și a standardelor de calitate pentru serviciile de educație timpurie antepreșcolară.</p> <p>b) Introducerea educației timpurii ca primă treaptă a educației formale în învățământul obligatoriu vizează, pe termen lung:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Asigurarea dreptului fundamental la educație și la dezvoltare deplină pentru fiecare copil și sporirea șanselor de a-și atinge potențialul maxim ; - Creșterea accesului în învățământul preșcolar (copii cu vârste între 3 și 6 ani) și crearea unor oportunități de educație timpurie pentru copiii cu vârste între 0 și 3 ani, inclusiv pentru copiii care aparțin unor grupuri ale minorităților, cum ar fi copiii romi - Asigurarea accesului egal la o educație de calitate în perioada educației timpurii (între 0 și 6 ani) a copiilor din grupuri dezavantajate și grupuri vulnerabile - Reducerea repetenței, în special la nivelul învățământului primar și a părăsirii timpurii a școlii - Îmbunătățirea calității educației timpurii a copilului printr-un curriculum adaptat, printr-o formare specifică a cadrelor didactice (atât formare inițială cât și formare continuă) și prin formularea unor

	<p>standarde de dezvoltare socială, cognitivă și emoțională</p> <p>- Compatibilizarea sistemului educațional românesc cu sistemele europene: dezvoltarea sistemului național de educație timpurie se petrece în contextul dat de Convenția pentru Drepturile Copilului..</p> <p>Definirea educației timpurii în legislația românească dă posibilitatea autorităților centrale și locale să concentreze fonduri spre această zonă a educației, iar această investiție pe termen lung va conduce la scăderea ratei abandonului școlar și familial, la îmbunătățirea ratei de succes școlar a copilului pe traseul școlarizării viitoare, la punerea bazelor pentru învățarea de-a lungul vieții și la o rată crescută a inserției socio-profesionale.</p> <p>Conținutul educativ și standardele de calitate pentru serviciile de educație timpurie antepreșcolară promovate prin această hotărâre creează cadrul legislativ necesar pentru funcționarea în bune condiții a unor servicii de educație, care acoperă nevoi nesatisfăcute de instituțiile publice sau private deja existente.</p>	
S3	Secțiunea a 3-a	
	Impactul socio-economic al proiectului de act normativ	
1	Impactul macroeconomic	
	Nu este cazul	
2	Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	
	Nu este cazul	
3	Impactul asupra mediului de afaceri	
	Nu este cazul	
4	Impactul social	
	<p>Programul are un impact direct asupra comunității în ceea ce privește garantarea accesului egal la educație pe tot parcursul vieții, precum și compatibilizarea standardelor educaționale românești privind educația timpurie antepreșcolară cu cele europene.</p> <p>În ceea ce privește efectele indirecte, se urmărește atât ridicarea nivelului de încredere a populației în posibilitatea accesului la servicii de educație timpurie antepreșcolară de calitate, cât și stimularea participării școlare a copiilor de la cele mai mici vârste, cu o rată mare de menținere a acestora în sistem și de obținere a succesului pe traseul școlarizării viitoare.</p> <p>Accesul la servicii de educație timpurie antepreșcolară poate avea impact și asupra calității vieții populației din zone dezavantajate, asupra mediului social și de muncă.</p>	
5	Impactul asupra mediului	Nu este cazul
6	Alte informații	Nu este cazul
S4	Secțiunea a 4-a	
	Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)	

- în mii lei (RON) -						
Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
		3	4	5	6	
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: impozit pe profit impozit pe venit b) bugete locale impozit pe profit c) bugetul asigurărilor sociale de stat: contribuții de asigurări						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: cheltuieli de personal bunuri și servicii b) bugete locale: cheltuieli de personal bunuri și servicii c) bugetul asigurărilor sociale de stat: cheltuieli de personal bunuri și servicii						
3. Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat b) bugete locale						
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
7. Alte informații						
S5	Secțiunea a 5-a					
	Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare					
1	1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ (acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ)	Nu este necesară elaborarea unor proiecte de acte normative suplimentare.				
2	2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	Nu este cazul				
3	Măsurile normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare	Nu este cazul.				
4	Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Nu este cazul.				

5	Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Nu este cazul
6	Alte informații	Nu este cazul
S6	Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ	
1	Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	În vederea elaborării actului normativ a fost constituit un grup de lucru, format din reprezentanți ai Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, ai Ministerului Administrației și Internelor, ai Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale, ai Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar (ARACIP), ai Institutului de Științe ale Educației (IȘE), ai UNICEF România, ai Roma Education Fund (REF) România, ai Centrului pentru Educație și Dezvoltare Profesională Step by Step, ai Fundației Copiii Noștri și ai Asociației RENINCO. Toate propunerile acestora au fost dezbătute în grupul de lucru. Dintre amendamentele propuse, au fost incluse în textul actului normativ acelea care au întrunit acordul majorității membrilor din grupul de lucru.
2	Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ	Toate organizațiile selectate pentru a face parte din grupul de lucru au în domeniul de activitate sarcini legate de educația timpurie.
3	Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități în condițiile H.G. nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	Au fost respectate prevederile H.G. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative și, în cadrul programului „Centre multifuncționale”, derulat de Centrul pentru Educație și Dezvoltare Profesională Step by Step în parteneriat cu Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului și UNICEF România au avut loc dezbateri și întâlniri cu reprezentanți ai autorităților publice locale. În plus, în cadrul campaniei pentru participare școlară a UNICEF România: „Hai la școală”, lansată în mai 2010, Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, în calitate de partener, a avut posibilitatea să fie în dialog permanent și cu reprezentanți ai autorităților publice locale invitați la conferințele și evenimentele organizate.
4	Consultările desfășurate în cadrul comisiilor interministeriale	Prevederile proiectului de act normativ nu se referă la acest subiect.

	permanente în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente, cu modificările și completările ulterioare	
5	Informații privind avizarea de către: Consiliul Legislativ Consiliul Suprem de Apărare a Țării Consiliul Economic și Social Consiliul Concurenței Curtea de Conturi	Proiectul legislativ va fi supus avizării Consiliului Legislativ
6	Alte informații	Nu este cazul.
S7	Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ	
1	Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ	Nu este cazul..
2	Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Nu este cazul.
3	Alte informații	Nu este cazul.
S8	Secțiunea a 8-a Măsuri de implementare	
1	Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	Prin prezentul act normativ se propune aplicarea în toate creșele, precum și în grădinițele și centrele de zi care au grupe cu copii antepreșcolari, a conținutului educativ și a standardelor de calitate pentru serviciile de educație timpurie antepreșcolară elaborate.
2	Alte informații	Nu este cazul.

Față de cele prezentate, supunem avizării prezentul proiect de hotărâre a Guvernului pentru aprobarea standardelor de calitate și a conținutului educativ pentru aceste servicii.

Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului
Ministru,
Ecaterina Andronescu

Avizează:

Viceprim-ministru,
Ministrul Finanțelor Publice,
Florin GEORGESCU

Ministerul Muncii, Familiei
și Protecției Sociale

Ministru,

Mariana CÂMPEANU

Ministerul Administrației
și Internelor

Ministru,

Mircea DUȘA

Ministru delegat pentru
administrație

Radu STROE

Ministerul Sănătății

Ministru,

Ministerul Justiției,

Ministru,

Mona Maria PIVNICERU